

جریدہ علیہ

مشیت جلید اسلامیک جریده رسمیه پندر

۲۳ جمادی الاخریٰ ۱۳۳۸ و ۱۵ مارت ۱۳۳۶

عدد ۵۶

اون بش کونده بر نشر اولنور

بشقی سنه

دین نظرندہ حیات

[۵۴ نجی نسخہ دن مابعد]

« هر حالده حياتك برجهتی واردركه او افكار طوغری اولسه قولايجه قابل ايضاح اولور ، لكن ديكر طرفدن ، بز ياطبيعونلق ايله برابر انسانه منسوب اولاندن باشقه دها عالي هيچ بر شعور اولماديغنی يا خود ثنائیونه منسوب الیهلك ايله برابر شبهه سز عالمده دها عالي بر روح اولديغنی ، فقط بونك بز مكيله هيچ بر واسطه سز ارتباطده بولمديغنی قبول ايتديكمز مدتجه اونك ايچون هيچ بر بيان واضح يوقدر . بني دائما حيرته دوشورمشدر كه (مطلق) فيلوسوفلری حدس ذاتی به اعتقاد لرنده خصوصی تجارب شخصیتهك بومتفكرلری تقويه ايتمنك لزومی هرنه قدر آشكار ايديسه ده ، حياتك بوساحه سيچون اويله آز علاقه كوسترمشدر وبورايه عائد اولان تظاهراتی اويله آز تدقيق ايتمشلردر . صرف منطقجي احتراصی اونلری دائما لزومندن فضله تحت حكمه آلمشدر . اونلر دائما اينجرك اصولی كئيفجه سنه ترجيح ايتمشلردر ، زیرا اونلر ايچون منطقك تحريدياتی شخصی حیات تصويرينك قاريشيق ومعلول وقايعندن دها زياده افاده می مزينتی حائر ايديلر .

معتويليت مسلكنك خصوصی ، شخصی ومعلول اولان شی حقهده کی عدم اعتبارينه رغماً الخيزده بولنان كافه دلائلك قوه سائقه سی بزى بك قوتلی صورنده فوق الانسانی حياتك برشكلنه اينانمغه الجا ايدر كه بزكندميز اوندن برشی بلمدن بزم وجدانز اونكاه ارتباطده در . بلکه نمکندر كه بز عالمده كئبخانه لريمزده کی كديلره مائل بروضعيته بولنيورز كه اونلر بزم كتابلريمزی كوروب محاوره منزی ايشتكلی حالده بتون بونرك نه ديمك اولدوغندن آك از خبرلری بيله يوقدر . بورايه قارشى عقليونك اعتراضلری ، عقليون منطقك صلاحيتك صورت تنقيديه ده تملى قازيلنجه ، سقوط ايدر واو حالده تجربه مثبتتهك شهادتی باقی قالير . عادى پسيقولوجی ايله علم امراضك وقایعی ، بوندن بشقه تحريات پسيقولوجیه جمعيتك وقایعی ايله تجربه دينيه نككيلر بزم برطاقم مماثلتير ويريرلر كه برلكده اندقلری حالده شبهه سز بر فهنر ككنه همان تكميل اجزا سنده مشابه اولان برعالم ملاحظه سنك لهنه فوق العاده قوتلی براحتمال تشكيل ايدرلر . »

شوراجقهده (كيرهنز - ميخائيليس) قاموس فلسفه سنده بقای روح حقهده سرد ايدیلان معلومات مجمله بی ده عرض ايتكمه مساعده بيورلسون .

« بقای روح معنای اخص و حقیقده منفرد روح بشریتك روح كلیده استمرار وجودی، عمومی بر جوهر روحك دواخی دیمك اولمدنی كبی نوعك بقاسی و بر شخصیتك صوكرده دن تأثیری دیمكده دكلدر، بلكه انسانك موت جسمانیسندن صوكرده منفرد شخصیت و فردیت بشریه روحانیك مستقل دوامیدر. صرف بر جوهر كلی الهینك یاخود بویه بر فعالیتك جزئی اولق اوزره دوام، یاخود جنس و نوعده استمرار حیات، یاخود صوكرده كی جهانك حافظه سنده استمرار حیات یاخود انسانك كندی افكاری واسطه سیله دوام تأثیری شعور شخصینك براستمرار حیاتی اولمایوب آنجق معنای معمم و مجازی ده بقا تسمیه ایدیه بیلیر. بقانك بر آرزوی فردانی افاده ایدن مفهوم حقیقیسی مشخص بنك دوامندن عبارتدر. بقای شخصییه اعتقاد پك چوق اقوامده انتشار ایتش و باشلیجه اوچ ملاحظه صورتنده تشكك ایتشدر:

۱ — مثلا (هومر) ایله عهد عتیقه ظهوره كن انك اسكیسی شودر كه، روحلیرك آلتنده انشراحسز بر كولكه الكاسنه فجر افشان اولورلر.

۲ — هندستانله مصر دن نشأت ایتش اولان ایكنجیسی تناسخی، یعنی نفسنده بر مكافات و مجازاتی متضمن، روحك اجرا ایده جكی بر دور اخلاقی بی تعلیم ایتشدر. پیتاغوراس، امپدوقلس، فیولااوس ایله افلاطون ده بقای روحی بوكا ممائل اوله رق سیاحت روح دیه تصور ایتشدر.

۳ — اوچنجیسی اسلام، خریستیانلق و تالمودك تعلیمی در كه بو، مكافات و مجازات فکری بونك اولومدن حیاسی فکریله ربط ایتش، بو صورتله بقانك طرزی آزچوق حسی اوله رق تصویر ایدلشدر.

روح فردانینك بقاسی ایچون بر چوق دلائل تجربه اولمشدر. انسان بونلری مابعد الطبعوی، طبعیوی، روحی، منطقی، بدیی، اخلاقی، و دینی قسملره آیره بیلیر. مثلا مابعد الطبعوی صورتده شویله استدلال ایدیلیر: روحك حقیقیته حیات مربوطدر، بناءً علیه روح ذی حیات اولمقن باشقه درلو اصلا دوشونوله من؛ یاخود: روح دائم متحرك، اساس حرکت، بوندن طولانی ده غیر فانیدر؛ یاخود روح ابدیدر، چونكه حقیقت اولق صفتیه اوبالذات كندینك متعلق، و بوجهله كرچكلیكندن ناقابل تفریقدر. — طبعیوی صورتده مثلا شویله استدلال اولنور: روح انسانی معنای اخصده بر قوت، بر ماده در، ماده لك بر ترکیب دكلدر. وارلنك بر نهایتی قابل تصور دكلدر، چونكه وارلقدن یوقلمه هیچ بر انتقال وقوع

بولماز ؛ ياخود : انسانك طبيعت عالمده كي موقعنه روحنك فانی اولمسی معادل اولماز . روح فانی اولسه انسان حیواندن دها بدبخت اولورکه هیچ اولمازسه او تخطر وامید ایه ازهاج ایدیلز . — دلائل آیه مثلا پسقو لوژیچه در : بزده فطری برعلم وارد که تخطر واسطه سیله یکی حیاته ایفاظ ایدیلیر . بورادن روحك اولکی بروجودینه استدلال قابلدركه بعدالموت استمرار حیاته معادلدر . یاخود : الك اصیل انسانلرده برآخرته الداتیه میه جق اولان براشتیاق وارد . — بقا حقنده دلائل منطقیه مثلا شونلردر : روح ، بسیط ، غیر مادی و بناءً علیه ناقابل تخریدر ؛ یاخود : روح کنديسنك علقي و بناءً علیه غیر فانیدر (!) — شو دلیل اخلاقیدر : انسانك افعالیله جزا و مكافات طبیعی برمناسبتده بولنه جقلسه بعدالموت برحیات ضروریدر . قانتك شو دلیله ده اوله در : عالمده خیر اعلانك وجوده كتیرلمسی قانون اخلاقی واسطه سیله قابل تعیین اولان براراده نك متعلق ضروریدر . فقط بونده نیاتك قانون اخلاقیه موافقت كامله سی خیر اعلانك الك یوقاری شرطیدر . اراده نك قانونی اخلاقیه موافقت كامله سی ایسه قدسیتدر . شو حالده بو حیاتده قدسیت كامله یه مظهر اوله مدیغمزدن عقل عملی محضك مقتضاسی اولق اوزره برترقی نامتناهی ، بناءً علیه روحك برحیات ابدیه ی موجود اولمیدر . — شیله رك « صنعتكارلر » ده كي شو دلیل بدیعدر : عدالت اولورك كولنك قوندیفي جوملكك اوتسنده ایکنه یی برحیات اقتضا ایدر . — دلائل دینه شونلردر : لطف الهی یه قارشی برتناقض در كه بویه كوزل تنظیم ایدلش اولان شیئی تکرار بوزوب محو ایتسون ؛ یاخود : روح حقائق ابدیه دن بهره دار اولدیغندن غیر فانیدر . — روحك بقاسی عقیده سنه قائل اولان هر بر دین بورایه امور آخرت بختندن دها باشقه دلائل علاوه ایدر .

تا بدایتدنبری بورایه قدر نقل ایتدیكمز سسوزلردن مقصد حیات آخرتك اثباتی اولسیدی بوبابده اوروپاده ، امریقاد نشر اولتوب شمديكي حالده الله ایتیمی بزجه ممکن اولیان دها پك چوق آناردن هله علمی بیطرفانی اخلاک ایتهمك انچون بوهر ، هقل ، گویو كي بومسئله ده مخالف طرفده بولنانلرك اقوالندن ده بعضی شیلر ایراد ایتك واك صوكره دینرك نقطه نظرنی بیان ایدوب اوته کیلرله محاکمه ایتك لازم کلیردی . فقط بوراده مقصد بو حیاتك عقلاً ممکن اولدوغنی وانكار ایدلمسینه بر مجبوریته بولمادیغنی نمونه لر ارئه سیله ذهنلره تقریب ایتك اولدیغندن بوقدری ده بوكا کافیدر ظن ایدرم .

اعضادن

۴ مارت ۱۳۳۶

شوکتی